

ולכן באה ויאמר שמואל בז"ק, שהוא מפסיק גדול יותר מז"ק שאחורי כאמור. ובקיים: בפסוק הראשון ארבעה משפטים שחלוקתם א'ב לחוד ג'ד לחוד. ולכן משפט א' מסתאים ברביע לחבר אותו עם ב'. וב' וג' בז"ק, והראשון מפסיק יותר כדי להפריד ב' מן ג'. ובפסוק שאחורי שלשה משפטים, שחלוקתם א' לחוד ב'ג לחוד. ולכן משפט א' בז"ק שהוא מפסיק יותר מז"ק שאחורי. ודז"ק היטב.

ולפעמים נעלמו כליל דקדוק גם מהראשונים, כגון מ"ש בשופטים (ד' י"ח) ותצא יعل לקראת סיסרא ותאמר אליו סורה אドוני סורה אליו אל תירא, כתוב הרד"ק ז"ל: סורה אדוני סורה אליו, שניהם מלרע שלא כמנג ברוב. ע"כ. ובאמת יש סיבה לדבר, לפי שאחריהן אותן גרכניות. וכן שמעתי מאמה"ג זצ"ל שבמלת "שׁוֹבֵה לְמַעֲונָךְ" הטעם מלעיל, אבל שׁוֹבֵה ה' מלרע, כי שם השם מבוטא באדנו"ת, ולפנוי אל"ף (וכן הע"ר) תבוא המלה מלרע, וסימנייך "ומפני שמי נחת הו"א" (נחתת לחתה, מלרע). וכן בדקתי ומצאת כי פעמים בתנ"ך שכל סורה, עורה, קומה, ריבעה, שובה, שיתה, לפנוי אותיות האעיר או לפנוי שם הו"ה הם מלרע, וכמ"ש בהקדמתי לקונטרס הטעמת המלים הקדושים כהلاقנן (ירושלים תשמ"ו). ע"ש. ודבר זה נעלם מהרד"ק אביר המדקדקים. ודרך צחות אמרתי שיעיל אשת חבר הקיני הייתה בקיאה בדקוק יותר מהרד"ק. ועיין לרס"ג בפי ספר יצירה, והובא בספר שפט אמרת לרבע"ך (עמוד לה) שאשה אחת קראה לבנה "גֶּד, גֶּד" ולא ענה לה, וחורה וקראה "יֵא גֶּד" בגימ"ל רפואה, משום שאמרה "יֵא" והוי גימ"ל סמוכה לאהו"י ונעשה רפואה. ע"ש. ועל זה אומר הכתוב (משלី כ"ד י"ד) כן דעת חכמה לנפשך אם מצאת ויש אחרית, ות"י "היכנא אתחים בנפשך, דאיין משכחת קדמיתא אתיא אחריתא דטבא מינה" (פרש ואחרית כמו אחרת), שכל פעם מוצאים בתורה ובנקודותיה ובטעמיה דברים חדשים. וגדרלה מזו במגלת אסתר (ב' י"ד) בערב היא באה ובבקיר היא שבה אל בית הנשים שני, כתוב הרבה מנהת שי שם ז"ל: חד מן תריין שני דסבירין שנית כמ"ש בנחמה ג'. ע"כ (וכ"ה במנחת שי נחמה ג' ל'). והוא תמוד מאד, שם היה כתוב "היא שבה אל בית הנשים שנית" ממשען שה חוזרת לאותו הבית פעם שנייה, ובאמת איינו כן, כי מתחילה היו הנערות בבית הנשים על יד הגני, ולאחר מכן ביאתן לאחשורוש חוזרו לבית הנשים אחר. ולא שיקך כלל לומר אל בית הנשים שנית. וכי"ב יש לתמונה בפרשת וישלח (בראשית ל"ו י"א) תימן אומר, שצין בעל המסרה: ב' קמצ' בזקף קטן ומלאים בעניין. ע"כ. ור"ל שבדרך כלל אמר המ"ם בפתח וחסירה זו, כמו על אחד ההרים אשר אמר אליך (בראשית כ"ב ב'), שכן בארץ אשר